

LUCHTIGE PIJPENPRAAT (IV)

door Fred Tymstra en Elias Wysocki

Al eerder hebben we een en ander geschreven over roemruchte vliegtuigen als de Uiver (en de Snip) in PKN, nr 36 en 37. Soms weten we wel van het bestaan van bepaalde pijpen met dat onderwerp af, maar zijn er geen afbeeldingen voorhanden. Bijgaande foto's van een plateeldoorker met de afbeelding van een uiver (= ooeivaar) van de firma Hollandia die daarmee de KLM-vlucht Londen-Melbourne memoreert, is de aanleiding voor het volgend stukje.

Melbourne bestond in 1934 honderd jaar, wat de Australische fabrikant van sulkergoed MacPherson Robertson deed besluiten de luchtrace Londen-Melbourne uit te schrijven. Bij hem stond de gedachte voorop te zien wie bij een maximum aan veiligheid de snelste verbinding tussen Engeland en Australië tot stand kon brengen.

Om ook de sportieve kant te belichten werd de wedstrijd verdeeld over twee categorieën: een snelheidsrace en een handicaprace. In de snelheidsrace ging het erom wie als eerste in Melbourne arriveerde. Bij de handicaprace telden tal van factoren mee, zoals de totale vliegtijd, het gewicht van het toestel, de lading en het vermogen van de motoren. De hoofdprijzen waren 10.000 en 2.000 Australische ponden. De KLM o.l.v. Plesman besloot deel te nemen aan beide categorieën met de Douglas DC-2 PH-AJU, die Uiver werd genoemd. Dit vrijwel nieuwe vliegtuig zou een normale passagiers/postvlucht maken. Behalve de bemanning, bestaande uit Parmentier, Moll, Prins en Van Brugge, gingen de Duitse journaliste Thea Rasche en twee bankiers mee. Tevens werd een vracht van 256.000 brieven ingeladen. Op zaterdag 20 oktober om 06 uur, 34 ½ minuut koos de Uiver vanaf het vliegveld Mildenhall in Engeland het luchtruim.

Op maandagmorgen landde de Uiver na 52 uur in Batavia. De tocht was geheel volgens plan verlopen. Maar de dag erop ging het mis. De Uiver raakte uit koers door een zware onweersbui. De berichtgeving bleef achter. Was de Uiver neergestort? Toen kwam rond 16.00 u het bericht: De Uiver is uit koers geraakt en geland op de renbaan van Albury, 50 km van Melbourne verwijderd. Dan om half twee 's nachts kwam het verlossende bericht: De Uiver is gearriveerd en over de finish gegaan na 71 uur en 28 minuten. De Uiver werd tweede in de snelheidsrace, maar was winnaar van de handicaprace. Robertson sprak als eerste de Hollanders toe. Zij, de Hollanders, waren het geweest die de tocht hadden uitgevoerd geheel zoals hij bedoeld had. Heel de wereld bracht hulde aan de KLM, die in die maand precies 15 jaar bestond en die op zo schitterende wijze bewezen had waartoe een voortreffelijk georganiseerde luchtvaartmaatschappij in staat was.

Bron: Vlucht KL-50, Uitgave Meijer Pers n.v. Amsterdam, 1969

Foto's: Met de hand beschilderde doorroker met zwart mondstuk en metalen busje met de naam Hollandia. De totale lengte van de pijp is ca 14 cm. De kop is 4,3 cm hoog. L..boven: Londen-Melbourne; r. onder: KLM-Uiver.

